

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรง
ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกล่าวหาและให้

ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน กับลงโทษอาญาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษา ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมุกดาหารเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังดำรงตำแหน่งดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และหนี้สินกรณีซื้อขาย รถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มุกดาหาร ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ รธนด ๒ ค้น และหนี้สินกรณีซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ สำหรับความผิดอาญาฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขาดอายุความทางอาญาและ ผู้ร้องมิได้มีคำขอส่วนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ความผิดอาญาฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขาดอายุความ และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอีกต่อไป คู่ความไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมีว่า เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ที่ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่มุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักอันเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา มาตรการบังคับทางการเมืองจึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และไม่ใช่อุปกรณ์โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ คดีส่วนนี้จึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติ

ไว้ ถือเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญาแล้ว จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ โดยกฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการที่แยกออกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ดังนี้ แม้มาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาและอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม โดยยังไม่มีกรณินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอาญาตามคำร้องหรือไม่ จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องนั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายวรณัฏฐ์ จิระภาค

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓/ ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๑๘/ ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมีว่า มาตราการบังคับทางการเมืองสามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ เมื่อนับถึงวันยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกล่าวหาศาลเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เกินกำหนดห้าปี คดีส่วน

อาญาจึงเป็นอันขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรา ๘ วรรคสาม แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลก็ไม่อาจพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดได้ จึงเป็นกรณีที่ยังไม่มีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา ศาลย่อมไม่อาจสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน./

นายเสรี เพศประเสริฐ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อจ.๓ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อจ.๑๔ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่ามทา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๐	เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรง
ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน กับลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ขอให้จริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันยื่นคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดง

รายการหนี้สิน ได้แก่ รายการหนี้สินซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไข ๑ รายการ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารขาดอายุความทางอาญา กับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดอีกต่อไป คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีคงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับได้ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่มีผู้ร้องเสนอว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ก็ไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

(อม.๔๒)

- ๕ -

๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยื่น.

นางวาสนา หงส์เจริญ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๑ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรง
ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน กับลงโทษกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ จะนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ ประกอบกับมาตรการบังคับทางการเมืองมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่อง

อายุความมาใช้บังคับได้ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง หากการบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ ดังนี้ แม้มาตรการบังคับทางการเมืองจะมีโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ แต่ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้วจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ

(อม.๔๒)

- ๔ -

ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นางนุจรินทร์ จันทรพรายศรี

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๖๖ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๐	เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรง
ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกล่าวหา และให้พ้น

จากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน กับลงโทษทางอาญากรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังคงดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ไม่แสดงรายการ

ทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไข
 บังคับ ๑ รายการ ต่อมาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ความผิด
 ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็น
 เท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วน
 จังหวัดมุกดาหารขาดอายุความทางอาญา กับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรง
 ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่า
 การกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดอีกต่อไป คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา
 แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คดีคงมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า
 มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดี
 ขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจาก
 มาตรการทางอาญา มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา เมื่อ
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
 มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ มาตรการ
 บังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมไม่อาจนำเอาบทบัญญัติ
 เรื่องอายุความมาใช้บังคับได้ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้
 ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจาก
 ตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ การที่กฎหมายบัญญัติให้การกระทำอันเป็นมูลเหตุให้ถูกบังคับด้วยมาตรการบังคับทางการเมืองและมีความรับผิดในทางอาญาโดยมีองค์ประกอบแห่งการกระทำอย่างเดียวกันเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยข้อเท็จจริงในส่วนการกระทำความผิดทางอาญาได้ ทั้งหากปล่อยให้สามารถบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองโดยไม่มีระยะเวลาจำกัดดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์ ก็อาจทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความจริงได้อย่างถูกต้อง มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญาด้วย และเมื่อคดีขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพก็ไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

ลงโทษอาญาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังคงดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์ ๑ รายการ และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์ ๑ รายการ สำหรับคดีส่วนอาญาในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร

บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารและกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความแล้ว และความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารคู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา โทษการเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้แตกต่างจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กรณีจึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหากจากกัน มาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่ใช่การลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับได้ ทั้งมาตรการบังคับทางการเมือง

ไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ เป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นการกระทำความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ดังนั้น มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวซึ่งมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธิในคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่ก็ไม่นำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยเป็น./

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้น
อุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๕ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับ

ตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่
ในปัจจุบัน กับลงโทษทางอาญากรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙
เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังคงดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๙
เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และไม่แสดงรายการหนี้สิน

ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารขาดอายุความทางอาญาก็ดี กับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดอีกต่อไปผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการนั้นย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดที่ดี นั้น คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คดีคงมีปัญหที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทางการเมืองที่ผู้ร้องขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยหรือนับแต่วันที่พ้นจาก

ตำแหน่งแล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีที่โทษทางอาญาขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ได้ การบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา เป็นโทษอุปกรณ์ของโทษทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็น

ความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา เช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองยังคงบังคับได้ต่อไปแม้โทษทางอาญาขาดอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง ดังนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวซึ่งมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ แต่เป็นโทษอุปกรณ์ของโทษทางอาญา เมื่อคดีนี้โทษทางอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่ก็ไม่นำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับแล้วจึงไม่นำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายประทีป ดุลพินิจธรรมา

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๔ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรง
ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารที่ดำรงอยู่นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กับขอให้ลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗, ๑๘๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ร้อง คำร้อง เอกสารประกอบตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่

๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุนในหุ้นห้างหุ้นส่วนจำกัดอศิลา ก่อสร้าง จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ๑ รายการ และหนี้สินกรณีซื้อขายรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า เลขทะเบียน กข ๘๓๖๘ แบบมีเงื่อนไขบังคับกับบริษัทโตโยต้ามุกดาหาร(๑๙๙๓) จำกัด และกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุนในหุ้นห้างหุ้นส่วนจำกัดอศิลา ก่อสร้าง รถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข ๘๓๖๘ มุกดาหาร (ทั้งสองรายการเป็นรายการเดียวกับเมื่อครั้งยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่ง) รถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน กข ๔๒๗๐ มุกดาหาร และหนี้สินกรณีซื้อขายรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า กับบริษัทโตโยต้ามุกดาหาร(๑๙๙๓) จำกัด (รายการเดียวกับเมื่อครั้งยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่ง) กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข ๘๓๖๘ มุกดาหาร (รายการเดียวกับเมื่อครั้งยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ๑ ปี) รถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน กข ๔๒๗๐ มุกดาหาร (รายการเดียวกับเมื่อครั้งยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ๑ ปี) และหนี้สินกรณีซื้อขายรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า กับบริษัทโตโยต้ามุกดาหาร(๑๙๙๓) จำกัด (รายการเดียวกับเมื่อครั้งยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ๑ ปี) อันเป็นความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขาดอายุความ และสำหรับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดอีกต่อไป คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คดีนี้มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า เมื่อการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาตามคำร้อง ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารขาดอายุความแล้ว ศาลจะบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองและมาตรการทางอาญาแยกต่างหากจากกัน มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับได้ การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่าการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐ อันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่า ผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่า กฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะตรงตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวจึงมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญาอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วน

อาญาขาดอายุความโดยยังไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง
การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ แก่ผู้ถูกกล่าวหา เท่ากับเป็น
การขอให้ศาลวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนของความรับผิด
ในทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธิภาคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับ
ทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบด้วยเหตุผลแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน/.

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๖ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอดิศักดิ์ พรหมทา ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องรวม ๔ รายการกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว กับกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่ง

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร กับลงโทษทางอาญากรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร และกรณีเข้ารับ ตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมุกดาหาร และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมุกดาหาร และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มุกดาหาร แต่ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินลงทุน ๑ รายการ และไม่แสดงรายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบมีเงื่อนไขบังคับ ๑ รายการ ส่วนกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ ๒ คัน และไม่แสดง รายการหนี้สิน ได้แก่ รายการซื้อขายรถยนต์แบบผ่อนชำระ ๑ รายการ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า กรณีคดีขาดอายุความทางอาญาจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด ซึ่งต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแยกต่างหากจากโทษทางอาญา จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งไม่มีอายุความได้ เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่า ผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญา หากจะถือว่าการบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอ้างในอุทธรณ์ ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาแสวงหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความจริงได้ ทั้งมาตรการดังกล่าว

เป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปี การที่จะบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญาด้วย เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญาแล้ว อันเป็นผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพก็ไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องของผู้ร้องมานั้นชอบด้วยเหตุแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายณพพร โพธิ์รังสียากร